

СИНДИКАЛНИТЕ ПРЕТСТАВНИЦИ ОД РЕГИОНАЛНИТЕ ОДБОРИ НА ТЕТОВО И ГОСТИВАР ПРИСУСТВУВАА НА ЕДУКАТИВНА РАБОТИЛНИЦА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

На ден 23.02.2023 година, Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Македонското здружение за заштита при работа – МЗЗПР реализираа уште една работилница во рамките на проектот “Безбедност и здравје при работа во дејностите на образование и наука”, на која присуствуваа синдикални претставници на СОНК од Регионалните одбори на Тетово и Гостивар.

Целта на работилницата беше да се увиди нивото на владеење и да се прошири знаењето од областа на безбедноста и здравјето при работа на синдикалните претставници.

На работилницата беше опфатен теоретски и практичен дел во однос на позиција работодавач – работник, како и во однос на професионални заболувања со кои се соочуваат вработените во сите дејности што ги застапува СОНК.

Во интерактивниот дел, присутните членови на СОНК поставуваа прашања, разменуваа информации за правата на работниците во делот на БЗР и добиваа соодветни одговори од страна на двајца предавачи односно стручно лице за БЗР и доктор по медицина на труд.

ERASMUS+ ПРОЕКТОТ YOUWELL – ПОДДРШКА, МЕНТОРСТВО И ОБУКА ЗА НАСТАВНИЦИТЕ ПОЧЕТНИЦИ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Со задоволство Ве известуваме дека Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК го започнува Erasmus+ проектот (2022-1-BG01-KA220-SCH-000085901): **Sustaining Young Teachers' Wellbeing at School – YouWell**, во соработка со братскиот синдикат Подкрепа, како и останати партнери од Бугарија, Белгија и Словенија.

Проектот ќе трае 24 месеци, за кој период наставниците со искуство ќе имаат обука за менторство, со цел воведување и професионално усовршување на наставници почетници, кои штотуку влегуваат во наставничката професија.

Ефективното менторство на наставниците почетници може да заштеди време и трошоци, зголемувајќи ја ефективноста, задоволството од работата, задржувањето и привлечноста на професијата.

Целта на проектот е наставниците почетници да се чувствуваат безгрижно во нивното професионално патување и да развијат силна мотивација и компетенции да останат во избраната

професија.

Повеќе информации за проектот можете да добиете на следните линкови:

www.youwellproject.eu – официјална веб страна на проектот

<https://www.facebook.com/youwellproject> – официјална facebook страна на проектот

СОНК И МЗЗПР ПРОДОЛЖУВААТ СО ЕДУКАЦИЈА ЗА ЗДРАВА И БЕЗБЕДНА РАБОТНА СРЕДИНА

Во рамките на проектот “Безбедност и здравје при работа во дејностите на образование и наука”, Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК и Македонското здружение за заштита при работа – МЗЗПР, на ден 20.02.2023 година, одржаа работилница на која учествуваа членови на СОНК од Регионалните одбори на Велес и Штип.

На работилницата, присутните членови имаа можност да се едуцираат и да ги прошират своите знаења, благодарение на двајца предавачи односно стручно лице за безбедност и здравје при работа, како и доктор по медицина на труд, кои се експерти во својата област.

Работилницата, на која се обработија актуелни теми за безбедноста и здравјето при работа, беше интерактивна, пришто експертите од стручен и научен аспект одговорија на сите поставени прашања.

На крајот од работилницата, учесниците изразија голема благодарност за можноста да се стекнат со неопходните знаења од оваа, за нив, многу значајна област.

ЗАВРШИЈА ЕДУКАТИВНИТЕ СЕМИНАРИ СО РЕГИОНАЛНИТЕ ОДБОРИ НА СОНК

СИЛНО ПОТВРДЕНА ПОТРЕБАТА ЗА СИНДИКАЛНА ЕДУКАЦИЈА

Во текот на овој месец, се одржаа и последните три едукативни семинари и тоа во регионалните одбори на СОНК : Куманово, Карпош и Центар. Од првиот семинар одржан во почетокот на месец февруари (регион Делчево), до последниот одржан во втората половина на месец мај (регион Центар), практично беа одржани семинари во сите 20 регионални одбори на СОНК. Првична оценка од вкупно 573 претседатели на синдикални организации, присуствуваа над 95% од вкупниот број.

Стручната служба на СОНК ќе изготви опстојна анализа за одржаните семинари, со посебни согледувања на секој поединечен регион и заедничка анализа на сите дваесет семинари. Таквата анализа треба да ги согледа вистинските состојби во исклучително важниот дел на синдикалната активност на нашиот Синдикат, во делот на познавање на најважните одредби од законите што ги регулираат правата од работен однос,

колективните договори, потпишани од страна на СОНК и документите усвоени од Конгресот на СОНК (Статут, Програма, Резолуции и сл.)

Врз основа на оваа анализа , раководството на СОНК и особено Советот на СОНК, ќе треба да договораат конкретни натамошни активности за отстранување на констатираните слабости и тоа во исклучително важниот дел од раководната структура на СОНК, односно претседателите на синдикалните организации.

Како првичен заклучок, неспорно е дека семинарите во регионалните одбори на СОНК во целост го оправдаа нивното одржување и создадоа многу солидна основа за натамошни активности во јакнење на квалитетното функционирање на организацијата, со ставање на акцент на синдикалните организации како темел на нашиот Синдикат.

**ПРИВРШУВА ОДРЖУВАЊЕТО НА
ЕДУКАТИВНИТЕ СЕМИНАРИ НА СОНК**

СО СЕКОЈ НОВ ЕДУКАТИВЕН СЕМИНАР, СИЛНО СЕ ПОТВРДУВА ПОТРЕБАТА ЗА СИНДИКАЛНА ЕДУКАЦИЈА

При крајот на месец април, беа одржани едукативни семинари со регионалните одбори на СОНК од Чаир и Кисела Вода, а последниов викенд одржан е семинар со членовите на Регионалниот одбор на СОНК – Кичево.

Слично како и во претходните регионални одбори, семинарите се одржуваат според програма која се покажа за добро планирана, а тоа без исклучок го потврдија сите учесници на истите. Имено, во првиот дел од семинарите се предвидени излагања на претставниците од највисокото раководство на СОНК по три теми, во кои се внесени прашања од повеќе области, а кои се од посебен интерес за Синдикатот.

Имено, првата тема која оди под наслов **„ Синдикатот – нужна потреба или наметната обврска за работниците”**, го опфаќа периодот од првите синдикални активности при крајот на XVIII век, со изнесување на нај важни настани од последните два века, со посебен осврт од активностите во Р. Македонија и посебно на нашиот Синдикат. Во склоп на оваа тема отворено се зборува и за позитивните страни, што значи и за успехите на СОНК, но се зборува и за слабостите на нашиот Синдикат, почнувајќи од синдикалните организации, па се до највисоките органи.

Втората тема која е со наслов **„ Правна регулатива на Синдикатот”**, ја опфаќа правната регулатива, а која се однесува на правата и обврските на синдикатите (Устав, Закон за работни односи и други закони), колективното договарање и нивоата на истото, со посебен осврт на колективните договори,што нашиот синдикат ги има потпишано и особено за правата утврдени по колективните договори, кои се многу значајни за нашето членство, бидејќи се значајно повисоки од правата утврдени со соодветните закони, а некои од овие права од колективните договори се единствени, не само во регионот, туку и во европски рамки. Во рамките на оваа тема опфатен е и Статутот на СОНК.

Третата тема со наслов **„ Стратешки цели на СОНК во наредниот пет годишен период”** е посветена на програмските определби на СОНК , утврдени на последниот VI-ти Конгрес, одржан при крајот на 2015 година; социјалниот дијалог помеѓу социјалните партнери, утврдени со ЗРО на сите нивоа, како и со посебен осврт на усвоените четири Резолуции, усвоени на конгресот на СОНК. Како дел од оваа тема станува збор и за состојбите во нашиот Синдикат, од аспект на синдикални организации, регионални одбори, па се до Советот на СОНК, како највисок орган на нашиот Синдикат.

Во вториот дел од семинарите, учесниците имаа(т) можност да дадат свои мислења и за излагањата по веќе споменатите теми, да изнесат свои размислувања и за состојбите во синдикалните организации, од кои произлегуваат, како и за работата на регионалните одбори, во чиј состав делуваат. Според раководството на СОНК, од досега одржаните семинари во регионалните одбори, најчесто дискусиите се сведуваат на практично поставување на прашања за одредени реално постоечки проблеми, ама и по одредени проблеми кои реално не постојат, а задолжително се покренуваат како прашања од не информираност. Само како пример: неразбирливо е како може да биде дилема и да се постави прашањето – за кого важат колективните договори??? ; во дел од регионални одбори има и натаму претседатели на синдикални организации, кои излегуваат со тврдење дека, паричните казни од екстерното тестирање биле укинати само за минатата година; прашањето за решавање на проблемот за превоз на вработените во образованието и натаму се упатува до МОН, со барање до централното раководство на СОНК, истото да го разрешува...

Без секакви дилеми, едукативните семинари што се одржаа во регионалните одбори и кои се при самиот крај за да бидат одржани во сите 20 регионални одбори на СОНК, може со сигурност да се заклучи дека се од голема корист. Меѓутоа,

целосен резултат од едукативните семинари, ќе има тогаш кога истите ќе се одржат и во секоја синдикална организација на СОНК, така како што е договорено со претседателите на синдикалните организации и претседателите на регионалните одбори на СОНК.

НАСЛОВ СО ПОВОД

КОЛЕКТИВНИТЕ ДОГОВОРИ ШТО ГИ ИМА ПОТПИШАНО СОНК, ВАЖАТ ИСКЛУЧИВО ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК

Одржувањето на едукативните семинари со членовите на регионалните одбори на СОНК, во предходните два викенда беа со регионалните одбори на СОНК од Битола, Гази Баба, Струга и Охрид. И на овие четири регионални одбори, се повтори тоа што беше одлика и на предходните регионални одбори – без малку, целосно учество на членовите на регионалните одбори (претседатели и евентуално секретари, како замена за претседатели кои оправдано биле спречени), недвосмислен интерес за излагањата по темите од страна на претставниците од највисокото раководство на СОНК и што е посебно значајно за сите досегашни региони – неподделеното мислење од потребата и користа за ваквите едукативни семинари.

Досегашниот впечаток на раководството на СОНК е дека поголемиот дел од членовите на регионалните одбори, не се доволно упатени во содржината на документите на СОНК, а тука се мисли на Статутот на СОНК, Програмата на СОНК и посебно за поединечните колективни договори по дејности. Ваквиот заклучок, раководството го изведува од фактот, што во вториот дел од семинарот, кој всушност е работно – разговорен, со

очекувања за давање на предлози, мислења, иницијативи, одредени состојби за некои синдикални организации, кои се за одбележување и кои се позитивни, а зошто да се крие ги има и негативни, бројот на учесници во овој дел е под очекувањата на овие семинари.

Благо речено, неприфатливо е дека, еден голем дел на членови на регионални одбори (ова важи за сите досега одржани регионални одбори), со изненадување да го слушнат непобитниот аргумент, дека потпишаните колективни договори на СОНК, кои се во важност и се применуваат – **ВАЖАТ ИСКЛУЧИВО САМО ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СОНК!** Нека ни биде простено на тежината на зборот што ќе го кажеме – **Б О Л И** оваа реалност, кога ќе слушнете прашање и одобрување од најголемиот дел од другите присутни – **Зошто да членуваме во СОНК, кога ги користат истите права и тие што не се членови на СОНК ???!!!**

СОНК е единствениот Синдикат, не само во нашата држава, туку и пошироко во Регионот, кој успеал со соодветниот социјален партнер, за секој од потпишаните колективни договори, да го вгради ова решение, кое има сила на Закон, а со правен јазик кажано, дури и повисоко од Закон, затоа што утврдува поголеми права, кои со Закон се утврдени.

Непознавањето на оваа толку важна одредба од нашите колективни договори, сигурно дека досега голем дел од нашите членови имаат изгубено права кои требало да ги користат, а исто така и на целиот наш Синдикат, му има нанесено огромна штета.

На крајот, ќе го споменеме и сеуште од поедини членови од регионални одбори, поставувањето на прашањето за плаќањето на надоместокот за превоз на наставниците и често пати со обвинувања до раководството на СОНК, дека не успеале да го одбранат ова право, што не постои со самиот системски премин на финансирање од нето во бруто плата. Тоа е решение на ниво на држава и станува збор за систем и никој не можел поинаку да бара издвојување, меѓутоа раководството на СОНК сите овие години од 2009, па се до денес, во договор со раководствата на

општините и со посретство на Министерството за образование и наука, во најголемиот број на општини го имаат решено на различни начини, но во секој случај со обезбедување на бесплатен превоз на наставниците, а никако со добивање на паричен надоместок, бидејќи тоа би претставувало кривично дело.

И сосема на крај, општа оценка за досега одржаните едукативни семинари, во четиринаесет регионални одбори на СОНК е во секој случај многу позитивна, а слабостите кои испливаа, а за некои од нив се обидовме да проговориме и во овој текст, раководството преку Советот на СОНК, ќе направи анализа и очекувано е да биде донесен документ, за надминување на овие состојби.

**ОДРЖАНИ СЕ ЕДУКАТИВНИ
СЕМИНАРИ ВО ПОЛОВИНА ОД
РЕГИОНАЛНИТЕ ОДБОРИ НА СОНК**

ПРОДОЛЖУВА ОГРОМНИОТ ИНТЕРЕС ЗА СЕМИНАРИТЕ

Едукативните семинари со претседателите на синдикалните организации на СОНК, кои отпочнаа со одржување во текот на изминатиот месец, продолжија да се одржуваат и овој месец .

Во изминатите викенди беа одржани едукативни семинари во регионалниот одбор на СОНК- Тетово и регионалниот одбор на СОНК – Гостивар. Во овие два регионални одбори на СОНК, процентот на присуство на едукативните семинари од страна на претседателите (или секретарите) на синдикалните организации на СОНК , беше на високо ниво, што е голем показател за потребата за синдикална едукација на раководството во синдикалните организации.

Вредно е да се напомене дека мултиетничноста на нашиот Синдикат е изразена токму во овие два регионални одбори на СОНК, во кои членуваат со огромен процент, од вработените од сите дејности што синдикално ги обединува СОНК, од сите националности од полошкиот и мавровскиот регион.

Во вториот дел од семинарите и во двата регионални одбори , на покана од претседателите на овие регионални одбори, присуствуваа раководителите на секторот образование од општина Тетово и општина Гостивар, што е доказ на коректионот социјален дијалог на ниво на локална самоуправа.

На 19 и 20-03- 2015 г . во регионалните одбори на СОНК Прилеп и Кавадарци се продолжи со одржување на едукативните семинари, на кои присуствуваа претседателите, или од нив овластени преставници од сите синдикални организации од споменатите регионални одбори на СОНК.

Не поделено е мислењето на сите учесници на семинарите дека, предвидените три теми пројавуваат голем интерес кај учесниците, но и предвидената активност за одржување на семинарите во синдикалните организации со членовите од истите, на кои што членството ќе добие информација за придобивките од членувањето во СОНК, правата и обврските на секој член, заштитата од работен однос, надминување на слабостите во Синдикатот, како и зачувување на единството на СОНК.

**ПОЧНА ОДДРЖУВАЊЕТО НА
ЕДУКАТИВНИТЕ СЕМИНАРИ ВО СОНК**

СЕ ПОТВРДИ ГОЛЕМАТА ПОТРЕБА ОД СИНДИКАЛНА

ЕДУКАЦИЈА

Првите едукативни семинари, кои беа најавени на VI – от Конгрес на СОНК во програмските определби и со конкретизирана Програма, усвоена од Советот на СОНК, се оддржаа минатиот викенд во два регионални одбори на СОНК – Делчево и Кочани.

Заедничка карактеристика на одржаните семинари во споменатите региони, е неподделеното мислење на членовите на овие наши региони, а тоа всушност се претседателите на синдикалните организации на СОНК од општините кои ги опфаќаат овие региони, дека била сосема оправдана потребата од синдикална едукација.

На семинарите, на кои во првиот дел беше направена презентација на три области кои, по наша оценка се сметаа за најпотребни во едукативниот процес и тоа : „ Синдикатот – нужна потреба или наметната обврска за работниците” ; „Правна регулатива на Синдикатот” и „ Стратешки цели на СОНК за наредниот петгодишен период“, а во попладневниот дел од семинарот, заедничка дискусија по темите и сите актуелни прашања во СОНК. Без исклучок од сите присутни беше искажано задоволство од ваквиот начин на одржување на едукативните семинари.

Во повеќето дискусии од двата региони, преовлада мислењето дека во трите теми содржински се опфатени најзначајните прашања кои се од интерес на членството на СОНК, со јасно потенцирање дека, за поголем дел од присутните немале сознанија или имале половични познавања за тие прашања. Преовлада заклучокот дека, поради евидентните празнини во делот на синдикалните познавања, често пати, особено во значаен дел во синдикалните организации правени се погрешни проценки, а некогаш се носени и заклучоци за одредени активности на СОНК.

Во воведното излагање по темите, беше отворено зборувано и за позитивните страни, но и за слабостите со кои СОНК е соочен во овој момент, а се со цел првите (позитивните), да се одржуваат и постојано да се зголемуваат, додека согледаните слабости постепено, но и што е можно побрзо, да бидат надминати.

На крајот од двата споменати едукативни семинари беше договорено, во што пократок период, со предходно направена подготовка и во целосна координација со раководството на регионот, семинарите да бидат одржани и во сите синдикални организации на СОНК. За таа намена, од страна на раководството на СОНК се изготви Прирачник, како основен материјал за одржување на семинарите.

На 5-02-2016 година во попладневните часови, раководството на СОНК и претседателот на Регионалниот одбор на СОНК – Делчево, имаа работна средба со градоначалниците на општина Делчево и на општина Македонска Каменица, на која стана збор за социјалното партнерство помеѓу надлежните на овие две локални единици и регионалниот одбор на СОНК, во решавање на сите прашања кои се од надлежност на двата социјални партнери.

Како краен заклучок, со сигурност може да се констатира дека одржаните едукативни семинари во регионите Делчево и Кочани, беа успешно одржани и истите ќе имаат голем придонес во поквалитетно функционирање на синдикалните организации и споменатите регионални одбори на СОНК.